

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Akreditovaného kvalifikačního kurzu

Pracovní terapeut

Akreditovaný kvalifikační kurz pořádá akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstva zdravotnictví k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu (dle ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

Projekt „Tvorba a pilotní ověření vzdělávacího programu Pracovní terapeut a Terapeut v psychosociální rehabilitaci“, reg.č.: CZ.1.04/1.1.00/D3.00001 je spolufinancován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu České republiky.

Obsah

1	Profil absolventa	3
1.1	Uplatnění absolventa	3
1.2	Výsledky vzdělávání	3
2	Charakteristika vzdělávacího programu	4
2.1	Pojetí a cíle vzdělávacího programu	4
2.2	Charakteristika obsahových složek	4
2.3	Organizace vzdělávání	5
2.4	Podmínky kvalifikačního vzdělávání	6
3	Učební plán	7
4	Učební osnovy	7
4.1	Učební osnova základního modulu ZM – Základy veřejného zdravotnictví, neodkladná první pomoc	7
4.2	Učební osnova odborného modulu OM 1 – Rámcová orientace v Mezinárodní klasifikaci nemocí - 10, Základy somatologie, psychiatrie, geriatric a gerontopsychiatrie, psychologie.....	11
4.3	Učební osnova odborného modulu OM 2 – Komunikace v rámci týmu, interpersonální komunikace, komunikace s pacienty/klienty	13
4.4	Učební osnova odborného modulu OM 3 – Techniky pracovní terapie v psychosociální rehabilitaci	15
4.5	Učební osnova odborného modulu OM 4 – Specifika pracovní terapie	17
4.6	Učební osnova odborného modulu OM 5 – Odborná praxe v akreditovaných zařízeních	19
5	Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu	20
6	Doporučené studijní materiály	21

1 Profil absolventa

Výstupní vědomosti a dovednosti pracovního terapeuta, tj. profesní kompetence, jsou rozděleny na obecné a odborné, vycházející z platné legislativy ČR¹.

1.1 Uplatnění absolventa

Absolvent kurzu může vykonávat své povolání v oblastech, které přímo souvisí s poskytováním zdravotní péče, pod odborným dohledem nebo přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování zdravotní péče v rozsahu své odborné způsobilosti.

1.2 Výsledky vzdělávání

1.2.1 Obecné vědomosti, dovednosti a postoje

- sleduje odborné informace v oblasti činností, které je způsobilý vykonávat a umí s nimi efektivně pracovat;
- využívá získané vědomosti a dovednosti v pracovním a veřejném životě v rámci celoživotního vzdělávání;
- dodržuje požadavky na hygienu, bezpečnost a ochranu při práci v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu veřejného zdraví;
- vede zdravotnickou dokumentaci a další dokumentaci vyplývající z jiných právních předpisů v rozsahu činností, ke kterým je způsobilý, dodržuje požadavky na ochranu informací včetně práce s informačním systémem;
- umí vhodným způsobem komunikovat na požadované úrovni s pacienty/klienty s ohledem na jejich věk i stav, se spolupracovníky a jinými lidmi, zachovává obecně uznávaná pravidla slušného chování a dodržuje etická pravidla v rámci svého povolání;
- při výkonu svých činností dodržuje práva pacientů/klientů; jedná taktně, ohleduplně s empatií; u pacientů/klientů z odlišného sociokulturního prostředí respektuje jejich národnostní, náboženské, jazykové a jiné odlišnosti;
- pečuje o své zdraví na základě osvojených základních znalostí a dovedností potřebných k péči o zdraví své i zdraví občanů;
- pracuje svědomitě a dbá na kvalitu své práce, chová se hospodárně a ekologicky.

1.2.2 Odborné vědomosti, dovednosti a postoje²

- Provádí činnosti pracovní terapie v rámci léčby, přitom zejména:

¹ vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

² § 53 vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

- spolupracuje při sestavování individuálních a skupinových plánů v pracovní terapii – připravuje náplň rukodělných, řemeslných, výtvarných či herních činností;
  - motivuje pacienta/klienta k aktivitě v rámci činnostní terapie;
  - doporučuje vhodnost použití příslušné terapeutické techniky s ohledem na aktuální zdravotní stav a motorické schopnosti pacienta/klienta;
  - podílí se na realizaci opatření vedoucích k získání či zachování co nejvyšší míry soběstačnosti, funkční kapacity a začlenění do přirozeného sociálního a pracovního prostředí s důrazem na zachování kvality života osoby;
  - spolupracuje při přípravě a nácviku kognitivních funkcí;
  - podílí se na úpravě vlastního pracovního prostředí;
- vyhodnocuje a interpretuje výsledky pracovní terapie; podává ošetřujícímu lékaři zprávu o průběhu pracovní terapie;
  - zavádí nové metody pracovní terapie a vykonává činnosti na úseku pracovní terapie při výkonu řemeslných činností s cílem vytvářet, upevňovat a prohlubovat začlenění do společnosti a posilovat soběstačnost;
  - provádí činnost pracovní terapie v rámci léčby.

2 Charakteristika vzdělávacího programu

2.1 Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Kvalifikační kurz připravuje jednotlivce k získání odborné způsobilosti k výkonu povolání jiného odborného pracovníka – pracovního terapeuta³ pro činnosti v oblastech, které přímo souvisí s poskytováním zdravotní péče, pod odborným dohledem nebo přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování zdravotní péče, kterou vykonává v rozsahu své odborné způsobilosti.

2.2 Charakteristika obsahových složek

Vzdělávání v oboru pracovní terapie zahrnuje odborné vzdělávání.

2.2.1 Odborné vzdělávání

Odborné vzdělávání poskytuje účastníkům kurzu ucelený soubor vědomostí, manuálních dovedností a návyků nezbytných pro jejich pracovní uplatnění. Účastníci kurzu získávají přehled o využití pracovní terapie a technik v různých oblastech při léčení psychických a psychosomatických obtíží. Získávají poznatky z psychologie potřebné k poznání a pochopení osobnosti pacienta/klienta a poznatky o základech veřejného zdraví

---

³ § 43 odst. 2 písm. f) zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

včetně poskytování první pomoci a dodržování hygienických a epidemiologických požadavků.

Odborné vzdělávání zahrnuje výuku teoretickou, teoreticko-praktickou a praktickou. Výuku realizuje akreditované zařízení.⁴

2.3 Organizace vzdělávání

Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu „Pracovní terapeut“ je koncipován modulovým způsobem vzdělávání. Moduly na sebe plynule navazují, umožňují propojení teorie s praxí a současně dávají možnost uznání části dříve absolvovaného studia, pokud je součástí vzdělávacího programu.⁵

Odborné předměty jsou v učebním plánu i v osnovách koncipovány tak, aby na sebe navazovaly, vzájemně se doplňovaly a umožnily po jejich absolvování vykonávat adekvátní činnosti související s poskytováním činností v oblastech, kde bude pracovní terapeut vykonávat své povolání související s poskytováním zdravotní péče.

2.3.1 Standardní doba vzdělávání

Nejvýše 1,5 roku vzdělávání dle alternativy časového rozvržení kurzu a dle vstupních požadavků, které určují rozsah a počet povinných modulů.

Celkový počet akreditovaného kvalifikačního kurzu je 300 hodin, z toho teoretická výuka v počtu 140 hodin a praktické vyučování v rozsahu 160 hodin.

2.3.2 Formy vzdělávání⁶

- Kombinovaná
- Distanční

2.3.3 Metody výuky

Ve studiu jsou respektovány zvláštnosti ve vzdělávání dospělých. Ve výuce jsou uplatňovány metody, které napomáhají vytvoření požadovaných odborných dovedností včetně metod aktivizujících. Volba výukových metod je v kompetenci vyučujících se zřetelem k charakteru předmětu, ke konkrétní situaci a možnostem akreditovaného zařízení:

- teoretické (např. přednášky, přednášky s diskuzí, semináře, konzultace aj.);
- teoreticko-praktické (např. demonstrační, názorné, cvičení, zpracování kazuistik a plánů činností v pracovní terapii, skupinová práce, hraní rolí, samostatná práce, e-learning aj.);

⁴ § 45 – § 50 zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

⁵ § 51 odst. 8) zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

⁶ § 25 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

- praktické (zejména přímá stáž s pacientem/klientem, dále individuální praxe instruktáž, exkurze, aj.).

2.4 Podmínky kvalifikačního vzdělávání

2.4.1 Vstupní podmínky

- Ukončené střední odborné vzdělání s maturitou, středního vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání v oboru pracovní terapie⁷.

2.4.2 Průběžné podmínky

- Absolvování teoretické výuky v rozsahu stanoveném vzdělávacím programem;
- absolvování praktické výuky včetně povinné odborné praxe na pracovišti akreditovaného zařízení (minimálně 1 týden) a na pracovištích schválených garantem studia, v souladu s platnými právními předpisy a vzdělávacím programem;
- do celkového počtu hodin akreditované zařízení započte nejvýše 15% omluvenou absenci z hodin praktického vyučování a omluvenou absenci z hodin teoretického vyučování.

2.4.3 Výstupní podmínky, ukončování kurzu

- splnění předepsaných studijních povinností;
- absolvování závěrečné zkoušky.⁸

2.4.4 Hodnocení výsledků výuky

K ověřování získaných vědomostí a dovedností v průběhu kurzu se užívají diagnostické a klasifikační metody, přičemž důraz je kladen na praktickou část výuky i samostatnou práci účastníka kurzu.

Kvalifikační kurz se ukončuje závěrečnou zkouškou, která se skládá z praktické a teoretické části. U praktické zkoušky, která předchází části teoretické, má účastník prokázat samostatné zvládnutí praktického výkonu pracovní terapie v rámci léčby nebo provést analýzu předloženého problému a interpretovat výsledky pracovní terapie podle předloženého plánu pracovní terapie. Teoretická část zkoušky spočívá v odpovědi alespoň na 3 odborné otázky z učiva v jeho komplexu a souvislostech a sestavení krátkodobého plánu pracovní terapie. Zkouškou se zjišťuje rozsah a hloubka získaných znalostí účastníků kurzu a jejich schopnost samostatně a kreativně řešit stanovené úkoly především s aplikací do praxe.

⁷ § 43 odst. 2 písm. f) zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

⁸ § 13 – § 16 vyhlášky č. 189/2009 Sb., o atestační zkoušce, zkoušce k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušce akreditovaných kvalifikačních kurzů a aprobační zkoušce a o postupu při ověření znalosti českého jazyka

Na základě absolvování kurzu, vykonáním praktické a teoretické zkoušky před zkušební komisí obdrží absolvent osvědčení, kterým získal odbornou způsobilost k výkonu povolání pracovního terapeuta.

3 Učební plán

Názvy modulů		Počet hodin
Teoretická výuka		140
ZM - Základy veřejného zdravotnictví, neodkladná první pomoc		20
OM 1 – Rámcová orientace v Mezinárodní klasifikaci nemocí - 10, Základy somatologie, psychiatrie, geriatry a gerontopsychiatrie, psychologie		30
OM 2 – Komunikace v rámci týmu, interpersonální komunikace, komunikace s pacienty/klienty		20
OM 3 – Techniky pracovní terapie v psychosociální rehabilitaci		40
OM 4 – Specifika pracovní terapie		30
OM 5 – Odborná praxe		160
odborná praxe	80 hodin	
odborná praxe na AZ	80 hodin	
Celkem		300

4 Učební osnovy

4.1 Učební osnova základního modulu ZM – Základy veřejného zdravotnictví, neodkladná první pomoc

4.1.1 Anotace modulu

Modul je koncipován jako blok teoretických předmětů. Poskytuje v profesní přípravě pracovního terapeuta ve zkratce poznatky o systému péče o zdraví u nás i v EU. Zabývá se činnostmi v oblastech, které přímo souvisí s poskytováním zdravotní péče, kde může

pracovní terapeut vykonávat své povolání včetně spolupráce s dalšími souvisejícími profesemi. Dále poskytuje základní znalosti vybrané právní problematiky, zejména právní odpovědnosti, etiky ve zdravotnictví, práce s dokumentací, problematiku výzkumu a v neposlední řadě poskytování první pomoci a dodržování hygienických a epidemiologických požadavků.

4.1.2 Cíl modulu

Cílem modulu je, aby účastníci kurzu získali takové poznatky, které jim umožní orientaci v oblastech zdravotní péče a byli tak schopni na základě mezipředmětových vztahů pochopit tyto vztahy a poznatky aplikovat do každodenních činností při výkonu povolání pracovního terapeuta.

Základní modul – ZM	ZÁKLADY VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNICTVÍ, NEODKLADNÁ PRVNÍ POMOC
Rozsah modulu	20 hodin
Název studijního předmětu	ORGANIZACE A ŘÍZENÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE V ČR
Rozsah předmětu	2 hodiny
Cíle	Cílem předmětu je poskytnout účastníkům kurzu vybrané poznatky z oblasti zdravotnických systémů v ČR a zemích EU. Seznámení se základy financování zdravotnických služeb v ČR. Systém managementu a vedení administrativy v rámci pracovní terapie. Budování a řízení pracovního týmu.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ subjekty zdravotnického systému; ▪ dostupnost, kvalita zdravotní péče; ▪ ekonomická problematika moderního zdravotnictví, úhradové vyhlášky; ▪ prevence a podpora zdraví, primární péče; ▪ profesní organizace působící ve zdravotnictví; ▪ začlenění pracovního terapeuta v pracovním týmu.
Název studijního předmětu	PRÁVO VE ZDRAVOTNICTVÍ
Rozsah předmětu	2 hodiny
Cíle	Cílem předmětu je poskytnout účastníkům kurzu informace o platné legislativě v ČR související s poskytováním zdravotních služeb.

Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ základní právní předpisy; ▪ právní odpovědnost při výkonu povolání pracovního terapeuta; ▪ vybrané aspekty právní problematiky ve zdravotnictví (povinnost poskytnout první pomoc, poučení nemocného, povinná mlčenlivost aj.); ▪ funkce práva v systému zdravotní péče.
Název studijního předmětu	DOKUMENTACE
Rozsah předmětu	2 hodiny
Cíle	Cílem předmětu je poskytnout účastníkům kurzu informace o rozsahu povinností ve zdravotnictví ve vztahu k informacím o pacientech, ke zdravotnické dokumentaci a systému vedení zdravotnické dokumentace.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ platná legislativa vztahující se k vedení archivace a skartace zdravotnické dokumentace; ▪ ochrana osobních dat pacientů; ▪ obsah a způsob vedení zdravotnické dokumentace a právo nahlížet do ní; ▪ úplnost zdravotnické dokumentace; ▪ zápisy a způsob vedení zdravotnické dokumentace (věcný obsah); ▪ elektronický způsob vedení zdravotnické dokumentace.
Název studijního předmětu	ETIKA VE ZDRAVOTNICTVÍ
Rozsah předmětu	2 hodiny
Cíle	Cílem předmětu je poskytnout účastníkům kurzu poznatky základního pojetí etiky a specifiku zdravotnické etiky ve vztahu k pacientům/klientům.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práva pacientů; ▪ konvence o lidských právech a biomedicině; ▪ právo na poučení a informovaný souhlas; ▪ etické problémy umírání a smrti; ▪ práva a povinnosti zdravotnického personálu; ▪ etické komise.
Název studijního předmětu	ZÁKLADNÍ PROBLEMATIKA POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH A KOMUNITNÍCH SLUŽEB

Rozsah předmětu	6 hodiny
Cíle	Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu s předpoklady, zásadami, možnostmi a úskalími poskytování sociálních a komunitních služeb.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ základní orientace v sociální a komunitní péči; ▪ koncept psychosociální péče; ▪ formy sociální podpory a zařízení poskytující formu extramurální péče; ▪ podpora pacientů/klientů vedoucí ke zvládnutí základních pracovních návyků a dovedností; ▪ programy nácviku sociálních dovedností; ▪ spolupráce při poskytování sociálně-terapeutické činnosti.
Název studijního předmětu	NEODKLADNÁ PRVNÍ POMOC
Rozsah předmětu	4 hodiny
Cíle	Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu s jednotlivými stavy ohrožujícími zdraví a život pacientů/klientů a se zásadami poskytování neodkladné první pomoci.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ neodkladná první pomoc – orientace v situaci a stavu postiženého, zásady poskytování první pomoci, první pomoc u neodkladných stavů úrazového a neúrazového charakteru; ▪ neodkladná první pomoc u stavů ohrožujících život, poruchy základních životních funkcí a indikace k provádění kardiopulmonální resuscitace, rozdíly kardiopulmonální resuscitace u dětí; ▪ praktický nácvik s lektorem/školicem.
Název studijního předmětu	ZÁKLADY PODPORY A OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ
Rozsah předmětu	2 hodiny
Cíle	Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu s vybranými infekcemi a epidemiemi včetně jejich předcházení. Účastníci kurzu se dále seznámí se zásadami bezpečnosti práce ve zdravotnickém zařízení.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ základy mikrobiologie; ▪ infekce, epidemie, její formy a prevence;

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hygiena a bezpečnost práce při riziku infekce.
--	--

4.2 Učební osnova odborného modulu OM 1 – Rámcová orientace v Mezinárodní klasifikaci nemocí - 10, Základy somatologie, psychiatrie, geriatric a gerontopsychiatrie, psychologie

4.2.1 Anotace modulu

Modul je koncipován jako blok teoretických předmětů. Poskytuje základní definice a poznatky somatologie, psychiatrie, geriatric a psychologie ve vztahu k pacientovi/klientovi. Objasňuje příčiny vzniku nemocí a základy jejich léčby.

4.2.2 Cíl modulu

Cílem modulu je, aby účastníci kurzu získali takové poznatky, které jim umožní orientaci v dané zdravotnické oblasti s důrazem na praktické využití v rámci poskytování pracovně terapeutických činností a možnosti přizpůsobení a sestavení plánů pracovní terapie.

Odborný modul – OM 1	RÁMCOVÁ ORIENTACE V MEZINÁRODNÍ KLASIFIKACI NEMOCÍ - 10, ZÁKLADY SOMATOLOGIE, PSYCHIATRIE, GERIATRIE A GERONTOPSYCHIATRIE, PSYCHOLOGIE
Rozsah modulu	30 hodin
Název studijního předmětu	RÁMCOVÁ ORIENTACE V MEZINÁRODNÍ KLASIFIKACI NEMOCÍ - 10
Rozsah předmětu	2 hodiny
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu základní orientaci v Mezinárodní klasifikaci nemocí – 10.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odlišnosti klasifikací: Mezinárodní klasifikaci nemocí - 10 a Diagnostický a statistický manuál mentálních poruch DSM IV; ▪ základní přehled kapitol a podkapitol; ▪ duševní poruchy a poruchy chování, kapitola F.
Název studijního předmětu	SOMATOLOGIE
Rozsah předmětu	4 hodiny

Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu vybrané poznatky o stavbě a funkci lidského těla, poskytnout základní vědomosti z klinicky aplikované anatomie a fyziologie, histologie a biochemie, seznámit účastníky se základy medicínského jazyka.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stavba lidského těla; ▪ soustava pohybová; ▪ soustava oběhová ▪ soustava dýchací ▪ soustava nervová; ▪ soustava smyslová; ▪ ostatní.
Název studijního předmětu	PSYCHIATRIE
Rozsah předmětu	8 hodin
Cíle	Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu s teoretickým základem pro orientaci v oblasti psychiatrie a specifikou duševních nemocí ve vztahu k pracovní terapii.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přehled, organizace a struktury psychiatrické péče v ČR; ▪ psychopatologie - normalita; ▪ speciální psychiatrie a základní specifikace; psychiatrických poruch; ▪ organické duševní poruchy; ▪ problematika závislostí; ▪ poruchy osobnosti; ▪ schizofrenie; ▪ seznámení s pozitivními a negativními účinky; farmakoterapie v rozsahu potřebném pro výkon pracovní terapie; ▪ základní psychiatrická vyšetření a pomocné vyšetřovací metody.
Název studijního předmětu	GERIATRIE A GERONTOPSYCHIATRIE
Rozsah předmětu	8 hodin
Cíle	Cílem předmětu je seznámit účastníka kurzu se specifikou práce s geriatrickým a gerontopsychiatrickým pacientem, jeho pojetím z hlediska fyziologického vývoje a zdravotního stavu. Zmapování forem nemocí geriatrického věku s přihlédnutím

	k demencím a kognitivním poruchám.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ somatologie, funkční změny vyššího věku, problematika stárnutí a stáří; ▪ rozdělení a specifikace demencí; ▪ postižení kognitivních funkcí; ▪ základy farmakoterapie a její vliv na kognitivní funkce; ▪ vyšetřovací metody v geriatrii; ▪ systém péče a podpory u geriatrických a gerontopsychiatrických pacientů/klientů.
Název studijního předmětu	PSYCHOLOGIE
Rozsah předmětu	8 hodin
Cíle	Cílem je seznámit účastníka se základy psychologie, psychologické intervence a pomocných psychologických vyšetření. Dále seznámení se základními psychickými poruchami, příčinami a mechanismy jejich vzniku, popisu symptomů a syndromů, klasifikací duševních poruch a jejich průběhu.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ základní pojmosloví; ▪ základy psychologie osobnosti, její struktura a rysy; ▪ etiologie a patogeneze duševních poruch; ▪ duševní krize, odolnost vůči zátěži; ▪ duševní poruchy a jejich symptomy z pohledu psychologa; ▪ poruchy myšlení, řeči, paměti, vnímání a pozornosti; ▪ koncept psychosomatických onemocnění; ▪ základy psychoterapie; ▪ vývojové poruchy, vývojová psychopatologie.

4.3 Učební osnova odborného modulu OM 2 – Komunikace v rámci týmu, interpersonální komunikace, komunikace s pacienty/klienty

4.3.1 Anotace modulu

Modul je koncipován jako blok teoretických předmětů. Poskytuje poznatky o systému komunikace, specifika komunikace v rámci interpersonálních vztahů a komunikaci ve vztahu k pacientům/klientům. Popisuje komunikaci jako terapeutický nástroj.

4.3.2 Cíl modulu

Cílem modulu je, aby účastníci kurzu získali takové poznatky, které jim umožní orientaci v oblasti komunikace s důrazem na pracovní terapii. Využitím komunikace v rámci týmu i jako nástroje v terapeutické intervenci.

Odborný modul – OM 2	KOMUNIKACE V RÁMCI TÝMU, INTERPERSONÁLNÍ KOMUNIKACE, KOMUNIKACE S PACIENTY/KLIENTY
Rozsah modulu	20 hodin
Název studijního předmětu	PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE
Rozsah předmětu	8 hodin
Cíle	Cílem je seznámit účastníky kurzu s významem a důležitostí znalosti zákonitostí, aspektů a možností využití komunikace jako jednoho z nástrojů pro efektivní spolupráci s pacientem/klientem v rámci pracovní terapie.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ princip komunikace, jako terapeutický prvek; ▪ respekt, povzbuzení a „nosnost“ v terapeutické komunikaci; ▪ komunikační styly; ▪ poruchy v interpersonální komunikaci; ▪ komunikace aplikovaná v terapeutických situacích a s různými typy pacientů/klientů; ▪ komunikační cvičení (naslouchání, interpretování, zvládnutí nesouhlasu, zahájení).
Název studijního předmětu	PRÁCE V TÝMU
Rozsah předmětu	8 hodin
Cíle	Cílem předmětu je poskytnout účastníkům kurzu poznatky o obecných zákonitostech fungování malých pracovních skupin a týmů, aplikovat je na konkrétní způsoby a možnosti zapojení pracovního terapeuta do zdravotnického týmu. Specifika pracovního terapeutického týmu.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ definice a klasifikace pracovních skupin, týmu, typy týmů; ▪ obecné zákonitosti fungování malých skupin a týmů; ▪ přesahy a odlišnosti, obvyklé role ve skupině a v týmu;

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ způsoby budování týmu a jeho vedení, typy moci; ▪ strategie zlepšení komunikace v týmu, interakce týmu; ▪ organizace či instituce, v níž působí; ▪ zavádění týmové práce – úskalí a resistance, podmínky efektivity týmu, cvičení.
Název studijního předmětu	KOMUNIKACE S „PROBLÉMOVÝM“ PACIENTEM/KLIENTEM
Rozsah předmětu	4 hodiny
Cíle	Cílem předmětu je nastínit účastníkům specifické komunikační problémy způsobené duševní poruchou, zhoršením kognitivních funkcí, somatickými obtížemi aj.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ základní komunikační strategie při jednání s problematickým pacientem/klientem; ▪ komunikace s agresivním pacientem/klientem; ▪ komunikace s psychiatrickým pacientem; ▪ komunikace s geriatrickým a gerontopsychiatrickým pacientem/klientem; ▪ komunikace s dětským pacientem/klientem.

4.4 Učební osnova odborného modulu OM 3 – Techniky pracovní terapie v psychosociální rehabilitaci

4.4.1 Anotace modulu

Modul je koncipován jako blok teoretických předmětů. Poskytuje v profesní přípravě pracovního terapeuta poznatky o technikách pracovní terapie aplikovaných v rámci psychosociální rehabilitace.

4.4.2 Cíl modulu

Cílem modulu je seznámit účastníky kurzu se základními technikami a směry, které se v pracovní terapii využívají, přiblížit účinky, ale i omezení jednotlivých technik, a objasnit postup vytváření plánu pracovní terapie s ohledem na potřeby pacienta/ klienta.

Odborný modul – OM 3	TECHNIKY PRACOVNÍ TERAPIE V PSYCHOSOCIÁLNÍ REHABILITACI
Rozsah modulu	40 hodin
Název studijního	TECHNIKY A PŘÍSTUPY PRACOVNÍ TERAPIE

předmětu	
Rozsah předmětu	30 hodin
Cíle	Cílem je seznámit účastníky kurzu s obecnými předpoklady pro výkon povolání pracovního terapeuta a seznámení se základními technikami a směry, které se v pracovní terapii uplatňují.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osobnost a předpoklady pro činnost pracovního terapeuta, optimální složení terapeutického týmu; ▪ výtvarné činnosti, tradiční řemesla, ruční práce a ruční výroba – práce s keramikou, dřevem, papírem, textiliemi, sklem aj.; ▪ základy kognitivního cvičení; ▪ základy pohybové aktivity; ▪ zhodnocení výtvarné, řemeslné a rukodělné aktivity/činnosti; ▪ kontraindikace jednotlivých terapeutických technik a materiálů; ▪ přizpůsobení techniky motorickým, psychickým, kognitivním a jiným omezením; ▪ základy ergonomie (polohy při práci, vhodné uspořádání pracovního místa, zásady školy zad, doporučení vhodných úprav pracovních nástrojů a pracovního místa, prevence přetížení).
Název studijního předmětu	TVORBA PLÁNŮ ČINNOSTI V PRACOVNÍ TERAPII
Rozsah předmětu	10 hodin
Cíle	Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu s tvorbou plánů činností tak, aby co nejlépe odpovídaly potřebám a požadavkům pacienta/klienta.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ získání základních (vstupních) anamnestických údajů, autoanamnestický a heteroanamnestický sběr vstupních dat odpovídající kompetenci pracovního terapeuta a mající vztah k provádění činností v rámci pracovní terapie; ▪ časové rozvržení plánu činností; ▪ rizika a konfliktní situace ve skupině pacientů/klientů; ▪ tvorba individuálního plánu činností pacienta/klienta; ▪ tvorba skupinového plánu činností pacienta/klienta; ▪ hodnocení v rámci pracovní terapie.

4.5 Učební osnova odborného modulu OM 4 – Specifika pracovní terapie

4.5.1 Anotace modulu

Modul je koncipován jako blok teoretických předmětů. Poskytuje v profesní přípravě pracovního terapeuta poznatky týkající se odlišností specifických skupin pacientů/klientů. Seznamuje účastníky kurzu s jednotlivými zvláštnostmi pracovní terapie a s jejím využitím v pediatrii, geriatrii, psychiatrii a při kontaktu s mentálně postiženými.

4.5.2 Cíl modulu

Cílem modulu je, aby účastníci kurzu získali takové poznatky, které jim umožní orientaci v oblasti pracovní terapie a objasní její využití v pediatrii, geriatrii, v psychiatrii a při kontaktu s mentálně postiženými.

Odborný modul – OM 4	SPECIFIKA PRACOVNÍ TERAPIE
Rozsah modulu	30 hodin
Název studijního předmětu	SPECIFIKA PRACOVNÍ TERAPIE V PSYCHIATRII
Rozsah předmětu	8 hodin
Cíle	Cílem předmětu je zdůraznit účastníkům kurzu odlišnosti pracovní terapie používané v práci s psychiatrickým pacientem.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ struktura skupiny psychiatrických pacientů/klientů; ▪ problematika komunikace a motivace u psychiatrického pacienta/klienta; ▪ krátkodobé a dlouhodobé terapeutické plány a úkoly; ▪ řízená/volná tvorba v pracovní terapii; ▪ optimální rozvržení pracovní jednotky a frekvence činností v závislosti na diagnóze; ▪ metodika nácviku sociálních dovedností a podpora; podpora provádění činností sebeobsluhy v rámci pracovní terapie; ▪ agresivní psychiatrický pacient/klient – rozpoznání ataky, techniky pro uklidnění; ▪ kontraindikace u vybraných metod, technik a materiálů; ▪ bezpečnost práce.

Název studijního předmětu	SPECIFIKA PRACOVNÍ TERAPIE V PEDIATRII
Rozsah předmětu	8 hodin
Cíle	Cílem předmětu je zdůraznit účastníkům kurzu odlišnosti pracovní terapie u dětí a seznámit je s možnostmi jejího využití.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ struktura skupiny dětských pacientů/klientů; ▪ specifika psychomotorického vývoje v dětském věku; ▪ problematika komunikace a motivace u dětských pacientů/klientů, terapeutické komunity a skupiny; ▪ krátkodobé a dlouhodobé terapeutické plány a úkoly; ▪ význam hry u dětí, rozdělení her, možnosti využití hry v rámci pracovní terapie u dětí; ▪ podpora jemné a hrubé motoriky v rámci pracovní terapie; ▪ práce s modelovacími hmotami a rozvíjení dětské fantazie; ▪ dětský autistický pacient/klient v pracovní terapii; ▪ pohybové hry; ▪ bezpečnost práce.
Název studijního předmětu	SPECIFIKA PRACOVNÍ TERAPIE V GERIATRII
Rozsah předmětu	8 hodin
Cíle	Cílem předmětu je zdůraznit účastníkům kurzu odlišnosti pracovní terapie u geriatrických a gerontopsychiatrických pacientů/klientů a seznámit je s možnostmi jejího využití.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ struktura skupiny geriatrických pacientů/klientů; ▪ fyziologické a psychické změny ve vyšším věku; ▪ problematika komunikace a motivace u geriatrických pacientů/klientů, terapeutické komunity a skupiny; ▪ terapie realitou; ▪ procvičování kognitivních funkcí; ▪ reminiscenční terapeutické postupy; ▪ pracovní činnosti rozvíjející a procvičující hrubou a jemnou motoriku; ▪ krátkodobé a dlouhodobé plány a úkoly pracovní terapie; ▪ podpora nábívu sociálních dovedností a běžných denních činností; ▪ bezpečnost práce.
Název studijního	SPECIFIKA PRACOVNÍ TERAPIE S LIDMI S MENTÁLNÍM

předmětu	POSTIŽENÍM
Rozsah předmětu	6 hodin
Cíle	Cílem předmětu je zdůraznit účastníkům kurzu odlišnosti pracovní terapie u mentálně postižených pacientů/klientů a seznámit je s možnostmi jejího využití.
Obsahové zaměření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ struktura skupiny mentálně postižených pacientů/klientů; ▪ specifika mentálního a fyzického postižení; ▪ problematika komunikace a motivace u mentálně postiženého pacienta/klienta; ▪ krátkodobé a dlouhodobé plány a úkoly v pracovní terapii; ▪ vhodné techniky a materiály pro práci s mentálně postiženým pacientem/klientem; ▪ podpora sociálních dovedností a běžných denních činností v rámci pracovní terapie; ▪ bezpečnost práce.

4.6 Učební osnova odborného modulu OM 5 – Odborná praxe v akreditovaných zařízeních

4.6.1. Anotace modulu

Odborná praxe je koncipována jako praktický předmět a uskutečňuje se podle plánu odborné praxe. Umožňuje účastníkům kvalifikačního kurzu aplikovat znalosti získané v teoreticko-praktických disciplínách v praxi pod odborným vedením školitele. Školitel potvrdí absolvovanou praxi do Záznamu odborné praxe, který vyhotoví akreditované zařízení realizující vzdělávací program. Dokonalé zvládnutí praktických dovedností je rozhodujícím kritériem pro posuzování zdatnosti k získání odborné způsobilosti k výkonu povolání jiného odborného pracovníka - v oboru pracovní terapie⁹.

4.6.2 Cíl modulu

Cílem je získání, prohloubení a upevnění dovedností a návyků potřebných pro výkon povolání jiného odborného pracovníka – pracovního terapeuta a souvisejících činností v rozsahu kompetencí pracovního terapeuta, které jsou stanoveny vyhláškou¹⁰ o činnostech. Dále získání základního portfolia terapeutických a aktivizačních dovedností a znalost v tvorbě a sestavování krátkodobých, dlouhodobých, individuálních a skupinových plánů, činnosti v pracovní terapii a to v přímé interakci s pacienty/klienty.

⁹ § 43 odst. 2 písm. e) zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰ § 43 vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

Odborný modul – OM 5	ODBORNÁ PRAXE	160 hodin
Odborná praxe		80 hodin
na lůžkovém geriatrickém nebo gerontopsychiatrickém odd.		20 hod.
na lůžkovém psychiatrickém odd.		20 hod.
na lůžkovém dětském nebo pedopsychiatrickém odd.		20 hod.
terapeutické dílny		20 hod.
Odborná praxe v akreditovaném zařízení		80 hodin
Seznam výkonů		Počet výkonů
Doložit písemně zpracované kazuistiky pracovní terapie u vybraných pacientů/klientů		4
Zpracovat individuální a skupinový plán činností v pracovní terapii		1

5 Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu

Personální požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • lektorem a školitelem může být zdravotnický pracovník, jiný odborný pracovník (např. lékař, inženýr, právník, pedagog, speciální pedagog, arteterapeut, pracovní terapeut, ergoterapeut apod.), jehož odbornost se vztahuje k příslušné problematice. Pro výkon činností školitele však musí splnit podmínky, které jsou stanoveny příslušným vzdělávacím programem; • pedagogické schopnosti; • doklady o odborné, specializované, event. pedagogické způsobilosti.
Materiální a technické vybavení	<ul style="list-style-type: none"> • terapeutické dílny určené pro realizaci vzdělávacího programu musí být náležitě materiálně a technicky vybaveny pro práci s alespoň dvěma základními (tradičními) materiály (práce se dřevem, textiliemi, keramikou, papírem, sklem, proutím aj.); • přístup k odborné literatuře, včetně el. databází; • zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení.

Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> vzdělávací instituce, zdravotnické zařízení a pracoviště zajišťující výuku účastníků kvalifikačního kurzu získalo rozhodnutí o udělení akreditace¹¹, tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování kvalifikačního kurzu dle vzdělávacího programu; minimální kritéria akreditovaných zařízení jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.
Bezpečnost a ochrana zdraví	<ul style="list-style-type: none"> součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany, včetně ochrany před ionizujícím zářením; výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

6 Doporučené studijní materiály

Doporučené studijní materiály k ZM
BARTÁK, MIROSLAV, <i>Ekonomika zdraví: sociální, ekonomické a právní aspekty péče o zdraví</i> 1. VYD. PRAHA: WOLTERSKLAWER, 2010. 223 S. ISBN 978-80-7357-503-8
REMEŠ, ROMAN A KOL., <i>Praktická příručka přednemocniční urgentní medicíny</i> 1. VYD. PRAHA: GRADA, 2013. 240 S. ISBN 978-80-247-4530-5
MELICHERČÍKOVÁ, V., <i>Sterilizace a desinfekce v prevenci nozokomiálních nákaz</i> Praha: Grada, 2007, 57 s. ISBN 978-80-7262-468-3
HAŠKOVCOVÁ, H., <i>Lékařská etika</i> Praha: Galén, 2002, 272 s. ISBN 80-7262-132-7
HAŠKOVCOVÁ, H., <i>Práva pacientů: komentované vydání</i> .b.v. Havířov: Nakladatelství Aleny Krtilové 1996.176 s. ISBN 80-902163-0-7
THOMPSON, M., <i>Přehled etiky</i> Portál, Praha 2004
MATOUŠEK, Oldřich a kol., <i>Metody a řízení sociální práce</i> . 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha:

¹¹ Hlava IV, akreditace, zákon č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Portál, 2013. 395 s. ISBN 978-80-262-0213-4
MACH, J., Zdravotnictví a právo. Komentované předpisy. 1.vyd. Praha: Orac 2003. 350 s. ISBN 80-86199-50-9
ZAVÁZALOVÁ, H., Sociální lékařství a veřejné zdravotnictví. 2.vyd.Praha: Karolinum 2004.154 s. ISBN 80-246-0467-1
KŘÍŽOVÁ, E., Zdravotnické systémy v mezinárodním srovnání. 1.vyd. Praha: 3.LF UK 1998. 133 s. ISBN 80-238-0937-7
MATOUŠEK, OLDŘICH., <i>Encyklopedie sociální práce</i> . 1. vyd. Praha: Portál, 2013. 576 s. ISBN 978-80-262-0366-7
HAYES, N., Psychologie týmové práce Portál 2005
Zákony a vyhlášky v platném znění.
Další odborná literatura doporučená lektory jednotlivých předmětů.

Doporučená literatura odborných modulů
AMBLER, Z., <i>Neurologie pro studenty LF</i> . 4.vyd. Praha: Karolinum, 2002. 399 s. ISBN 80-246-0080-3
ANDERS, M., UHROVÁ, T., <i>Depresivní porucha v neurologické praxi</i> . 1.vyd. Praha: Galén, 2005. 280 s. ISBN 80-7262-306-0
BÁRTLOVÁ, S., <i>Sociologie medicíny a zdravotnictví 6.</i> , přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada, 2005
BEDNAŘÍK, J., <i>Učebnice obecné neurologie</i> . 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003. 198 s. ISBN 80-210-3309-6
BOUČEK, J., <i>Obecná psychiatrie</i> . 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001. 216 s. ISBN 80-244-0240-8.
COHEN, R. M., <i>Nejčastější psychické poruchy v klinické praxi</i> . 1.vyd. Praha: Portál, 2002. 199 s. ISBN 80-7178-497-4.
DYLEVSKÝ, I., <i>Speciální kineziologie</i> . Praha: Grada, 2009
FYCHLÍKOVÁ, E., <i>Funkční poruchy kloubů končetin: diagnostika a léčba</i> . 1.vyd. Praha: Grada, 2002. 256 s. ISBN 80-247-0237-1
GILBERTOVÁ, S., MATOUŠEK, O. <i>Ergonomie., Optimalizace lidské činnosti</i> . 1.vyd. Praha:

Projekt „Tvorba a pilotní ověření vzdělávacího programu Pracovní terapeut a Terapeut v psychosociální rehabilitaci“, reg.č.: CZ.1.04/1.1.00/D3.00001 je spolufinancován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu České republiky.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Grada, 2002. 239 s. ISBN 80–247–0226–6
HAŠKOVCOVÁ, H., <i>Ošetřovatelství 10 - Manuálek sociální gerontologie</i> . 1.vyd. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví, 2002. ISBN 80- 7013-363-5
HOLEKSOVÁ, T., <i>Ležící nemocný člověk v domácím prostředí</i> . 1.vyd. Praha: Grada, 2002. 91 s. ISBN 80–247–0212–6
HOESCHL, C., LIBIGER, J. – ŠVESTKA, J., <i>Psychiatrie</i> . 1.vyd. Praha: TIGIS s.r.o., 2002. 865 s. ISBN 80–900130–1–5
HUDEC, J., <i>Ortopédia a traumatológia. rehabilitácia v ortopédii a traumatologii</i> . 1.vyd. Trnava: Trnavská univerzita, 2004. 100 s. ISBN 80-89029-75-2
JELÍNKOVÁ, J., KRIVOŠÍKOVÁ, M., ŠAJTAROVÁ, L., <i>Ergoterapie</i> . Praha: Portál, 2009
KOLÁŘ, P. a kol., <i>Rehabilitace v klinické praxi</i> . Praha: Galén, 2009
KALVACH, P., <i>Geriatric a gerontologie</i> . 1.vyd. Praha: Grada, 2004. 864 s. ISBN 80–247–0548–6
KOUKOLÍK, F., <i>Lidský mozek, funkční systémy, norma a poruchy</i> . 2.vyd. Praha: Portál, 2002. 451 s. ISBN 80-7178-632-2
KRAJČÍK, Š., <i>Geriatrica</i> . 1.vyd. Trnava: Trnavská univerzita, 2000. 82 s. ISBN 80–88908–68–X
KULIŠŤÁK, P., <i>Neuropsychologie</i> . 1. vyd. Praha: Portál, 2003. 336 s. ISBN 80-7178-554-7
MATOUŠEK, O., <i>Rodina jako instituce a vztahová síť</i> . 3.vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. 161 s. ISBN 80- 86429-19-9
MOŽNÝ, I., <i>Sociologie rodiny</i> . 2.vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. 250 s. ISBN 80-86429-05-9
MULLPACHR, P., STANÍČEK, P., <i>Geragogika pro speciální pedagogy</i> . 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita- Pedagogická fakulta, 2001. 115 s. ISBN 80-210-2510-7
MUMENTHALER, M., <i>Neurologie</i> . 1.vyd. Praha: Grada, 2001. 652 s. ISBN 80–7169–545–9
NEJEDLÁ, M., SVOBODOVÁ, H., ŠAFRÁNKOVÁ, A., <i>Ošetřovatelství IV/1 : pro 4. ročník SZŠ a VZŠ</i> . 1.vyd. Praha: Informatorium, 2004. 190 s. ISBN 80–7333–032–6
PONĚŠICKÝ, J., <i>Psychosomatika pro lékaře, psychoterapeuty i laiky</i> . Praha: Triton, 2002. 113 s. ISBN 80- 7254-216-8
PFEIFFER, J., <i>Neurologie v rehabilitaci</i> . Praha: Grada, 2006

Projekt „Tvorba a pilotní ověření vzdělávacího programu Pracovní terapeut a Terapeut v psychosociální rehabilitaci“, reg.č.: CZ.1.04/1.1.00/D3.00001 je spolufinancován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu České republiky.